

(10/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

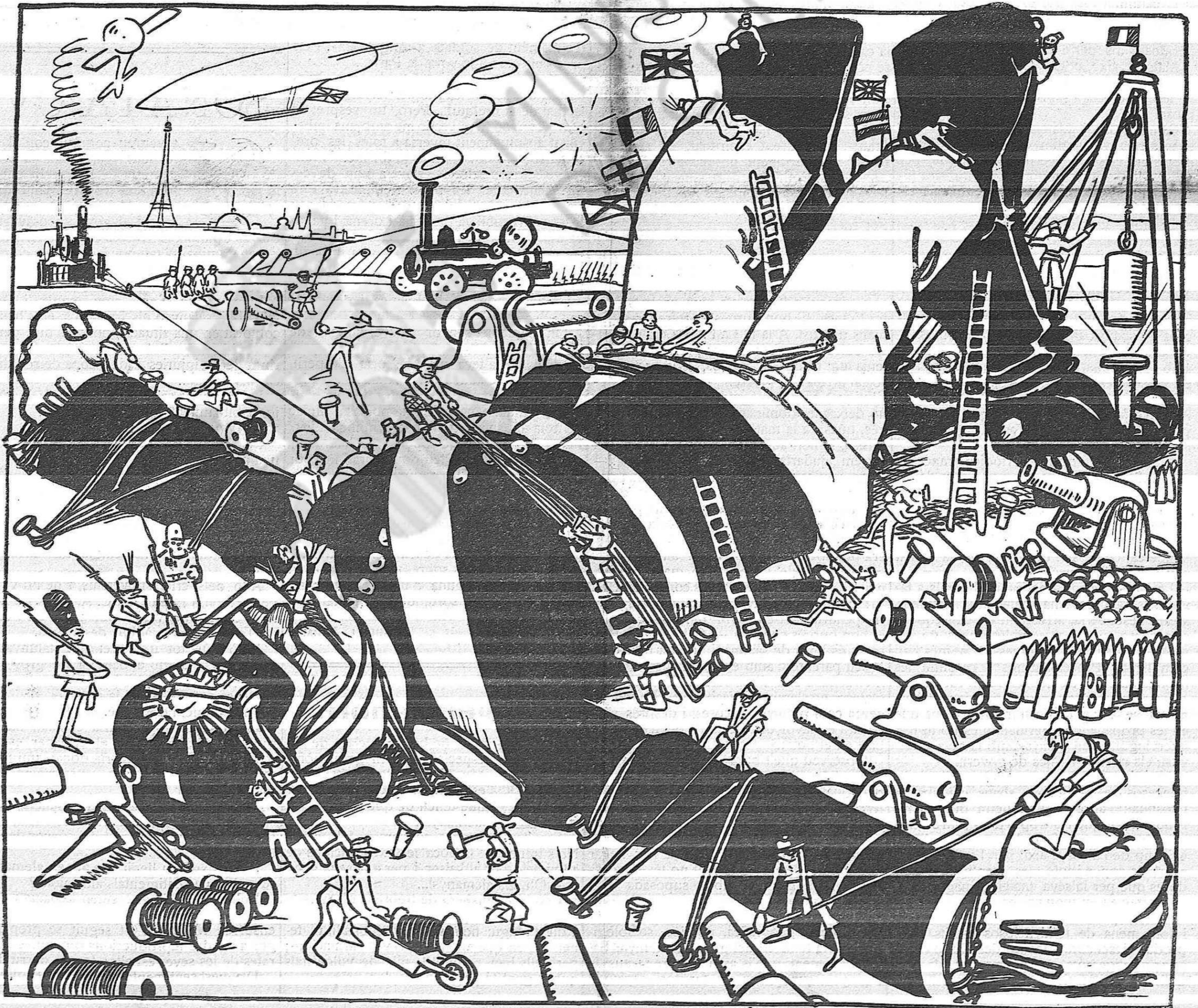
CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

GULLIVER IMPERIALISTA AL PAÍS DEL LILIPUT

Els nanos.—Apa, minyons!... Dalit i fòra, que ja és nostre!...

casos simplement encisadors. Són, el d'un oficial alemany que, després de fer una estocinada de francesos, se'ls mira i plora com una Madalena; és, sobre tot, el de l'Höhe, el comediant que, nomenat subtenent, en un llogaret de Bèlgica, fa afusellar a un noieta de pocs anys, sis o set, perquè tenia un fusell, i també plorava.

Arri, males ànimes!

Porta beure, Enric: una gaseosa.

MORITZ XCIII

Notes de fòra

La Garriga.—Segons manifestacions més o menys directes, que se li atribueixen, resulta que'l nostre mossèn, parodiant a aquell jovenet que va protestar a crits en el bosc d'en Tarrés, tampoc està conforme amb la moralitat de l'espectacle *La viola d'or*. «Ya somos dos!...» Els únics!... Un i altre es veu que, des de que va anunciar-se que hi pendrien part les ballarines del «Liceu» de Barcelona, tenien l'obsessió de la carnaça, i tota la rabia que hipòcritament simulaven demostrar contra les esculturals pantorrilles de les noies de la Pauleta, no era sinó un esclat vice-versa; una mena de furor impulsiu que'ls feia sentir gelos i enveja de aquells faunes amb cua d'espart que empaitaven a les ninfes...

Com que'l mossèn no pogué assistir a la festa, perquè el càrreg li vedava l'acció, es veu que hi envià de representant al jovenet de mares. I com s'haurien divertit, un i altre, filustrant per les esclertes de la barraca on les dançarines es vestien!... Perque'ls moralistes estragats necessiten certs quadros que'l públic sensat, que sols admira la «pose» artística, ni hi pensa ni se'n recorda. Però ¿a què parlar-los d'art a certa gent?...

Una altra vegada, en comptes d'una *Viola*, que'ls donguin un violon; així el podran tocar en els oficis solemnes, en aquells oficis que paguen de la seva butxaca els mateixos senyors que ara es veuen molestats per l'estulta intemperancia del mossèn.

Aires de guerra

Ahir varen caure els uns, avui han caigut els altres, demà seguirà el sarau... i vinguen morts i desgracies.

Els pares perden els fills, els fills queden sense pare, a milers roden pels camps les viudes desconsolades. Jamai quadro igual s'ha vist; tot és dol, miseria i llàgrimes... Es dir, tot no. Els senyors corbs, quin modo de recrear-se!

Segons els partes de França, uns quants soldats alemanys han aixecat tant el colze, que, quan l'instants ha arribat de tenir que defensar-se, no han sapigut com se fa, i sense donar-se'n compte, dòcilment, s'han entregat.

La cosa sembla molt seria, però té un gran atenuant. El deplorable episodi, no sabeu on ha passat? Ficseu-vos-hi bé!... En el poble on se fa el millor xampany!...

Dos aucells, volant, arriben del llunyà camp de batalla. Al parar-se, els interrogo: —Bé, com ha anat l'agarrada? L'un: —Que la França ha vençut: ve-t'ho aquí en poques paraules. L'altre: —Que'ls braus alemanys han guanyat, com sempre. Vaia! Suficientment enterat, dic entre mi, tot anant-me'n: —Aquest aucell és tudesc; l'altre aucell és fill de França.

Les boles, abans, les daven els guardies municipals als goços que no tenien amo, cèdula, ni hogar. Avui les donen els diaris als lectors massa confiats que desitgen enterar-se del bullit franco-alemany.

Avui he comprat un mapa d'Europa; gran, molt bonic, amb els seus mars i els seus pobles,

El baròmetre del Kaiser, a Espanya

Bon temps

Mal temps

i els seus estrets i els seus rius. Sense, com qui diu, mirar-me'l, n'he fet trenta mil bocins, i, rebotant-los per terra, sentenciosament he dit: —Així, brutalment trinxada com aquest papé infeliç; així quedarà l'Europa quan la guerra tingui fi.

Al portal de casa seva el bon Dato està cantant: —Tot el món me felicita, ningú em ve a posar entrebancs, les oposicions no's mouen, faig lo que'm passa pel cap... En bona fè, si això és guerra, ni mai que vingui la pau.

—Dels russos, no se'n sab res? —Sí, senyor. Jo'n sé una cosa. —Què?

—Que aquest hivern que ve pot-ser tornin a ésser moda.

C. GUMA

Un gran exemple

En aquests temps d'anormalitat i de crisi, heu's-aquí que ve d'un agrupament d'obres el més alt exemple de solidaritat social. Ens referim als tapers del Baix Empordà, que han pres l'acord de treballar en les fàbriques cobrant ara no més la meitat dels seus jornals i allargant el pagament de l'altra meitat fins que les doloroses circumstancies actuals hagin desaparegut.

Aquests obrers, amb un clar coneixement del problema econòmic, han comprès que la crisi actual no és un episodi de la lluita de classes i que, per tant, no és possible aplicar els mètodes usuals de combat contra'l capitalisme. Al contrari, la crisi produïda per la guerra europea sols pot ésser atenuada i suportada mitjançant la solidaritat entre'ls dos factors presents de la producció: el treball i el capital. No s'ha d'anar a la lluita social, sinó a la solidaritat social. No's tracta avui d'un problema de proletariats, sinó d'un problema de humanitat.

Per això aquests braus obrers empordanesos, en comptes de combatre als patrons, han decidit ajudar-los; en comptes de presentar-los una llista de peticions, els presenten una fórmula econòmica. Aquesta fórmula, en essencia, és la d'obrir un crèdit als fabricants.

L'acte és magnànim, i és també encertadíssim. En efecte: tota la qüestió actual, en quant al comerç i a la industria, se redueix a una qüestió de crèdit. En les hores presents, la banca se mostra egoista i poruga.

No ajuda als comerciants i als industrials en la mesura que caldria. El mateix Banc d'Espanya, malgrat tots els privilegis que l'haurien d'obligar a la reciprocitat amb el país, regateja l'auxili. Doncs bé: aquest crèdit que'ls banquers particulars i el Banc de Espanya se resisteixen a concedir, el concedeixen espontàniament aquèixos treballadors modestíssims de les fàbriques de taps.

Dura lliçó per als poderosos de la banca! Gran exemple per a totes les classes socials! En mig dels terribles trontolls i de les angúnies del dia, els tapers empordanesos han demostrat que són intel·ligents i generosos, que tenen cap i tenen cor. Vagi a ells la nostra admiració i la nostra simpatia.

A. R. i V.

LA GUERRA

Passa, en aquesta campanya, io que en cap altra havia passat.

Acaba tot just d'entaular-se, a l'Est de París, la «gran batalla» que'ls pregoners de Mart ens anunciaven desde primers de mes, i ja tothom sab lo que ha de durar la tremenda agarrada.

«La batalla del Marne—diuen els trompeters de la guerra—durarà catorze o quinze dies».

Per què catorze o quinze, precisament?... Per què no han d'ésser sis o vuit o, tirant-ho més pel llarc, quatre setmanes?

Seguint aquesta pauta, que, si no's tractés d'un assumpte tan horriblement tràgic, faria riure, aviat, en les noves batalles que vinguin, a més d'anunciar-se'ns anticipadament i cronòmetre en mà la seva duració exacte, se'ns dirà, com lo més natural del món:

«La batalla que ha començat avui a les 7 i 15 del matí i que, com ja hem dit, s'acabarà el pròxim dimecres a les 6 de la tarde, serà completament favorable als alemanys, els quals, a conseqüència de la seva victoria, se faràn amos de tres ciutats i avançaràn 42 kilòmetres i mig. Els francesos tindran en ella 527 morts i 1.883 ferits; els vencedors sofriran, entre ferits i morts, 840 baixes, i s'apoderaran de quinze canons, un d'ells nou de trinca, trenta-nou paquets de cartuxos i un sabre.»

Lo pitjor és que, gracies a aquest sistema, el públic va tornant-se, de dia en dia, més desconfiat i rezelós i aviat no creurà res ni llegirà res, ni voldrà escoltar la relació de cap batalla com no li posin primer els morts al davant i no li ensenyin, convenientment amarrats, els presoners fets pel vencedor.

I desfogada, amb aquestes breus reflexions, la nostra conciencia de cronistes serens i enemics de l'infundi, anem a la nostra acostumada crònica.

Dia 11 de setembre

Ha resultat cert. Fa quatre o cinc dies que en una llarguíssima línia, que s'estén pel Nord, l'Est i el Sur de París, està entaulada una batalla espantosa en la que hi prenen part centenars de milers d'homes. L'expectació és immensa.

—Per haver xocat amb una mina flotant, ha naufragat al mar del Nord el gran trasatlàntic anglès *Oceanic*, convertit fa poc en creuer de guerra.

—El Govern de Burdeus publica una nota declarant que té'l propòsit de no publicar més que notícies exactes.

Dia 12

De la batalla que té'l riu Marne per principal centre sols se'n sab que continua, violenta i empenyada, i que durarà molts dies.

Dia 13

Segons vagues notícies arribades del teatre de les operacions, l'exèrcit alemany sembla iniciar la retirada en tota l'extensió de la línia.

—Ha fracassat l'atac a Nancy, intentat pels alemanys. A conseqüència d'aquest revés, els francesos han recobrat Luneville.

—Telegrafièn de Londres que, a Berlín, a l'escampar-se la noticia de la reculada dels alemanys desde'ls primers dies de la batalla del Marne, s'han promogut gravíssims desordres.

Dia 14

El Govern anglès ha fet tancar les entrades del Tàmesis.

—Sembla haver-se terminat, per ara, la gran batalla del Marne que, com se veu, no ha durat els dies que deien els tècnics. La desfeta dels alemanys—«retirada tàctica», segons ells—ha sigut més que regular.

—Mentres els alemanys asseguraven que'ls russos estan evacuant la Prussia oriental més que depressa, els russos anuncien que van a dictar lleis administratives per a ús dels territoris conquistats als alemanys.

—De la frontera austro-russa sembla que estan fòra de dubte les desfetes dels austriacs.

—Els francesos han tornat a ocupar Lilla.

Dia 15

Per conducte del general Von der Goltz, Alemanya ha fet a Bèlgica propòsicions d'arreglo, que han sigut rebutjades pel rei Albert.

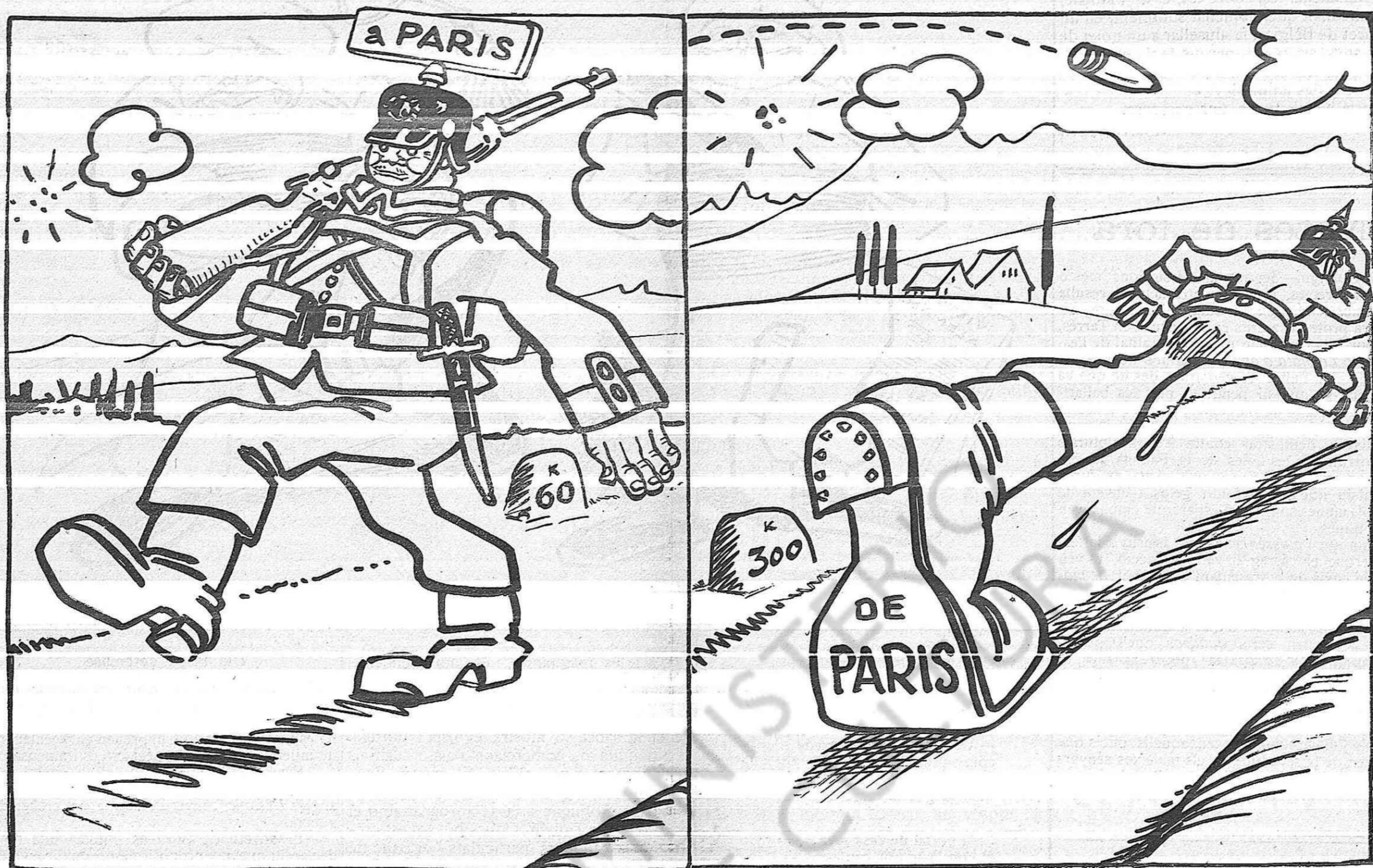
—Notícies d'origen francès afirmen que'ls russos marxen decididament cap a Berlín. La Silesia—afegeix el telegrama—està ja invadida i és imminent l'ocupació de Breslau.

—La premsa francesa adverteix prudentment al públic que la victoria obtinguda sobre els alemanys, si bé ha sigut formidable, no és decisiva. La guerra—diu—està llarga i exigirà del poble nous i grans sacrificis.

Dia 16

Entre'ls presoners alemanys fets en la batalla del Marne i que, segons notícies d'origen francès, passen de 8,000, s'hi compta el general de artilleria Freise. Se diu que aquest general era

UNA DITA POPULAR

«Si t'ho has posat al cap...

...posa-t'ho als peus!»

el designat per a desempenyar el càrrec de Governador de París quan els exèrcits imperials n'haguessin pres possessió.

—A Polònia ha sigut capturat un *Zeppelin* que llençava bombes sobre alguns punts fortificats.

—Els alemanys han evacuat Amiens i Reims.

—De Burdeus diuen que'l Kaiser ha enviat al rei d'Itàlia un telegrama concebut en aquests termes:

«Vencedor o vençut, ja mai oblidaré la vostra traïció».

A lo qual, Víctor Manuel, ha contestat: «Per a mi, lo primer és el meu poble».

Dia 17

Tornen a insistir els telegrams del Nord de França en que és certa l'arribada d'algunes forces russes a la costa franco-belga. Aquesta vegada fins se cita el port on s'ha efectuat el desembarc: Ostende.

—Notícies d'origen alemany donen als russos com a totalment expulsats de la Prússia oriental.

Això va per França, però... qui sigui confrare queda invitat a pendre candela.

Una altra nació sabem nosaltres, aon també tot vol arreglar-se amb discursos.

I, naturalment, no s'arregla res.

Al començar-se l'actual xafarranxo bèlic, era l'opinió general que la guerra seria molt curta.

—Dos, tres mesos...—deien els intel·ligents. Ara s'ha girat la truita, i ja hi ha molta gent que és de parer que serà espantosament llarga.

Tan llarga, que ni na nagut un tècnic anglès que ha parlat d'anys: quatre, sis, pot-ser vuit.

Ave Maria puríssima!

Però ¿volen dir que, amb el consum que se'n fa, d'aquí a vuit anys quedarà encara rastre de pólvora, de bales, de canons servibles, ni d'homes?...

Entre col y col, lechuga; entre tristeses i horrors no hi va gens malament una nota còmica.

Un diari local troba que Barcelona està en el deure d'aprofitar les actuals circumstancies per a eixamplar-se, urbanitzar-se i posar-se ben bonica.

Saben perquè?

Perque així estarà a punt per a substituir a «algunas grandes y hermosas ciudades que, debido a las consecuencias de la guerra, están amenazadas de desaparecer».

Doncs què's pensaven?... No's bada aquí, no. Pel dia que París, Berlín i Viena hagin desaparegut del mapa, cal que Barcelona estigui disposada a rellevar-les.

¿Serà pot-ser per això que l'asfaltat de la Rambla es porta amb aquesta activitat quasi frenètica?

Dimarts va arribar en Lerroux.

I avui, dissabte, els nostres partidaris de la neutralitat encara no se l'han menjat ni cru ni cuit.

Serà que van reconeixent que l'home té raó?

Amb més entusiasme que altres anys, per celebrar-se en aquest el segon centenari, el dia 11 va tenir lloc l'homenatge an en Rafel de Casanova.

Corones i més coronas; discursos i més discursos.

Però els resultats han sigut tristíssims. Hi hà hagut cops de sabre, i l'estàtua del defensor de les santes llibertats ha estat custodiada un grapat de dies.

El valent Casanova, en mig dels cossacs del governador Andrade semblava un presoner de guerra.

Pobre reietó d'Albania!

Aquell senyor Wied, rei d'opereta, ha publicat un manifest despendint-se dels seus subdants... per una temporada.

L'havem llegit i ens ha fet llàstima.

Diu que s'en va a Occident.

No hi hà perquè. Vol vida més *occidentada* que la que disfrutava en els seúsestats balkànics?

En un número de *El Dia Gráfico* de la pasada setmana s'hi llegia:

LA EMBAJADA ALEMANA

«En esta importante sociedad agrícola... etc.» Sembla una errada, però l'ironia se descombreix d'una hora lluny.

El llegidor es preguntarà:

Quina relació pot haver-hi entre l'Embaixada alemanya i l'agricultura?

Sí, senyors; molta. D'ençà que l'embaixada es dedica a *cultivar garrofes*.

Fa alguns dies que roman a la presó, preventivament, per delictes d'impremta el director del coratjós setmanari republicà *Los Miserables*, el conegut publicista Angel Samblancat. La seva detenció es verificà amb totes les desconsideracions degudes i amb tota l'aparatositat que li cal a la nostra policia per a ficar-se al domicili d'un periodista.

L'Angel Samblancat, segons ens diuen, sortirà amb llibertat provisional, dintre pocs dies, de la Model.

Ens alegraríem moltíssim que la nova fos certa i que dels processos que té pendents no li'n resultés cap dany.

Des d'aquestes planes li enviem entre tant un abraç de germanor.

Llegim:

«Ayer, las brigadas de limpieza pública recogieron las coronas depositadas en el monumento a Rafael de Casanova.»

Les brigades de llimpiesa, havien d'ésser, precisament, com si's tractés d'escombraries?

Això ho devia disposar el senyor Governador, que és tant amic del 11 de setembre!

Una colla dels *sin-trabajo* va anar, l'altre dia, a l'Ajuntament a demanar feina.

Al veure que l'Alcalde se'ls troia del davant amb excuses, un d'ells va rompre un fanal dient que ho feia «perque'l fiquessin a la presó que pot-ser així menjaria».

Per un fanal, més valia que no s'hi posés.

Per un fanal... no donen gaires dies de menjar.

El vinent dissabte

LA CAMPANA DE GRACIA

publicarà un interessant

Número extraordinari

TEXT I NINOTS
D'ACTUALITAT

Vuit planes

Dèu cèntims

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C^{ia}

REPICS

DECIDIDAMENT, l'oratoria se'n va per terra.

Uns quants polítics francesos, que's dediquen al ram del discurs, havien concebut l'idea de fer una excursió per certes

regions de França, donant conferencies contra els alemanys.

Però en Clemenceau, que d'aquestes coses i d'altres, ne sab més que molta gent, els ha parat els peus amb quatre paraules, dignes de passar a l'Historia.

—No!—els ha dit.—Res de discursos. Lo que França necessita és acció i no retòrica. Els tornejos oratoris no són més que la tapadora de l'inercia.

Han sentit tirar?